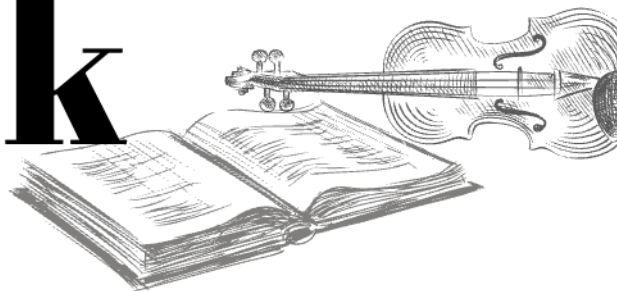

Luisterrijk

filosofische
muziekbespiegelingen

10 VREUGDEVARIATIES

Precies vijf jaar geleden ontdekte ik Glenn Gould. Ik geloof dat het de *Goldbergvariaties* waren, opgenomen toen Gould nog een broekie was, energiek en vaak maniakaal over de toetsen razend. Al googelend kwam ik een serie foto's van de jonge Gould tegen, waarvan ik er sindsdien eentje als bureaubladachtergrond gebruik, omdat die voor mij precies de onbezorgde bravoure en levensvreugde verbeeldt van die vroeg opgenomen *Variaties*. Alleen al ernaar kijken brengt me in de *Goldberg*-stemming: die typisch naar voren gebogen houding van Gould, als van een bijziende die anders de toetsen niet ziet. Of nee, iemand die zich zó betrokken voelt bij de klanken die zijn vingers op het instrument voortbrengen dat hij daar met zijn hele lichaam in zou willen verdwijnen. Tanden ontbloot in een brede lach die in niets op de geveinsde glimlach van een opdringerige straatverkoper, een vermoeide stewardess, een zekere Limburgse dirigent of een gladde Amerikaanse manager lijkt: echter dan deze lach van Glenn Gould kunnen mensen niet lachen, onbekommerder, kinderlijker, lichter.

Een maand geleden kwam er een telefoontje van de huisarts: tijdens een preventief kankeronderzoek was er een lichte afwijking bij me gevonden. "Niets aan de hand, we gaan u gewoon voor de zekerheid eventjes nader onderzoeken. Maakt u zich vooral geen zorgen!" Natuurlijk maak je je dan zorgen. Kanker. Het woord alleen al, dat als een doodvonnis klinkt, zelfs als de artsen zeggen dat je het niet hebt, maar alleen een héél lichte afwijking die zich mogelijk in de

toekomst tot een voorstadium zou kunnen ontwikkelen. Ik was bepaald niet in een vrolijke stemming toen ik ophing, toen ik vrienden en familie inlichtte, toen ik de ziekenhuisafpraak in mijn agenda noteerde. Boos, verontwaardigd, bang.

En toen gebeurde het dat ik intuïtief een oude Glenn Gould-cd uit mijn verzameling plukte, met daarop William Byrds *First Pavan and Galliard*, gevolgd door *Fantasy in C major* van Orlando Gibbons. Eentonige, weinig spectaculaire klanken uit de renaissance, transparent als regendruppels of sneeuwvlokken die in het zonlicht glanzen. De geruststellende, ontroerende schoonheid van een Zwitsers berglandschap met een kabbelend beekje. Maar niet kitscherig, nee! Veeleer neutraal. Meditatief. De meest sobere vreugde maakte zich plotseling van me meester, een onverklaarbaar 'het is zoals het is. En kijk, wat zijn de dingen eigenlijk mooi! Mooi en simpel en eeuwig en... wit'.

Ik weet niet waar de witheid van de klanken precies in schuilt, maar wit is de kleur – of niet-kleur – die spontaan in me opwelde tijdens het luisteren. Het wit van het niets. Het wit van het leven, als je alle concrete inhoud, ruis en kleur eruit wegdenkt, en je alleen het huidige moment overhoudt. «

Ga naar **www.luister.nl** voor luistervoorbeelden van J.S. Bachs *Goldbergvariaties* en William Byrds *First Pavan and Galliard* met uitleg van Myrthe.

Meer lezen van Myrthe Meester?

Kijk dan ook eens op www.myrthemeester.com